

Джерело натхнення — книга: Всесвіт дитячої творчості

Гарна бібліотека є книжковим відображенням всесвіту
М. Рубакін

Немає нічого кращого, коли у життя дитини приходять чарівники, щоб відкрити для неї чудовий світ своїх мрій та фантазій. Це письменники, поети. Вони стають нашими друзями з дитинства, без них ми не уявляємо свого життя. І тому, коли бібліотекарі Житомирської обласної бібліотеки для дітей почали розробку сценарію презентації журналу «Ельдорадо: пригоди, подорожі, фантастика», їм було легко, бо для цього вони вирішили використати образ однієї неординарної дівчинки з волоссям морквяного кольору, заплетеного в дві тоненькі, мов палички, кіски — дівчинки Пеппі Довгапанчоха. Образ цієї героїні казки-повісті шведської письменниці Астрід Ліндгрєн «Пеппі Довгапанчоха» ніби вплив з пам'яті дорослих вже людей, викликавши в них приємні спогади дитинства. Як казав академік Д.С. Лихачов: «Книги, як і люди, що служили іншим, служили по-розумному, мали в житті важливу мету, запам'ятовуються надовго». Бібліотекарям навіть не потрібно було самим складати монолог, який мала програвати дитина, що виконувала роль Пеппі, бо речення з тексту ніби самі «просилися» у сценарій. До речі, після цієї презентації в бібліотеці майже всі твори Астрід Ліндгрєн були розібрані читачами. До когось вони потрапили вперше, але багато хто брав їх, щоб перечитати ще і ще. Твори Астрід Ліндгрєн пробуджують фантазію дитини, розвивають її віру в здатність творити дива, і в те, що вони існують, впливають на фантазії та емоції. Дорослого ж її твори вчать поважати внутрішній світ дитини і бачити в ній особистість.

Для книг не має меж і кордонів. Давайте перекинемо з вами уявний літературний міст дружби між шведськими та українськими дитячими письменниками. Твори Всеволода Нестайка, як і Астрід Ліндгрєн, носять світлий характер, бо дитинство повинно бути щасливим, усміхненим. Ми зробили для читачів «Свято читацьких задовольень», присвячене творчості цих письменників, під час якого студенти-волонтери провели гру-змагання з перекодування біографій А. Ліндгрєн та В. Нестайка в символи «Пропустіть інформацію через серце, через емоції і темперамент».

Розуміючи, що сама по собі дитина не отримає певної насолоди від спілкування з книгою, якщо поряд не буде мудрих дорослих, ми, бібліотекарі, намагаємося спільними зусиллями сім'ї, бібліотеки, школи виростити «людину читаючу», пробуджуючи, виховуючи і закріплюючи в дитячій душі любов до книги, яка відкриває світ, навчить співпереживати, радіти, творити. «Від книги до творчості» — так називається наша програма в підтримку читання та розвитку творчої особистості. Дітей у бібліотеці потрібно захищати від агресивної субкультури і пропонувати розумну книжку, яка відкриває серце для розуміння і співпереживання. Батьки, вихователі, вчителі завжди отримають кваліфіковану пораду і рекомендацію у консультаційному пункті «Спілкуємося. Слухаємо. Читаємо. Відпочиваємо», що працює для них у бібліотеці. Тут вони також мають змогу познайомитися з матеріалами тек: «Погляд на проблему», «Золота скарбничка роздумів»; прослухати лекції на тему «Впровадження української книги в коло родинних читань», «Читання класики — це шлях до духовності, добра, краси» (що читати разом з дітьми); ознайомитися з розгорнутою книжковою виставкою для сімейного читання «Ця виставка гарненька для дорослих і маленьких. Для сімейного єднання в години спільного читання»; одержати листівку-заклик «Почитайте дітям перед сном» та пам'ятку для батьків «Навчіть дитину любити книгу».

Суспільство не вигадало іншого, більш досконалого, ніж читання, інструменту для формування свідомості, духовного світу людини, пробудження її думки. Велику і важливу місію беруть на себе бібліотекарі, які підтримують мистецьке життя у себе на місцях, де земля щедра на таланти, які часто шукають, але самі не можуть знайти спосіб донести своє слово, талант до людей. І тоді саме бібліотека приходиться на допомогу, надаючи авторам свої приміщення, необхідну моральну підтримку, а то й, як показує практика, і путівку в життя. Саме так і зав'язується тісне творче співробітництво літераторів та бібліотекарів, митців різних видів мистецтва.

У своїй роботі ми активно використовуємо інноваційні форми масової роботи, одна з яких — захід «Вечір оновлення душі», під час проведення якого гармонійно поєднуються мистецтво слова, музики, пісні, танцю, театрального дійства. У січні 2007 року в нашій бібліотеці було проведено вечір на тему «Невипадкова зустріч — духовно чиста і глибока». Презентувалася книга поетичних роздумів нашої шановної землячки Тетяни Момот. Свою літературну діяльність жінка почала, подолавши 60-літній рубіж свого життя, і вважає, що поезія — це наука, яка допомагає шукати скарби в глибині душі. Коли ми зустрілися з Тетяною Антонівною і познайомилися з її збіркою, то відразу зрозуміли, що така

поезія дуже потрібна сьогодні нашим дітям і запропонували письменниці презентацію її творів. На що Тетяна Момот відповіла: «Мені не потрібна презентація, це не так важливо, я хочу, щоб люди просто прочитали і замислилися, щоб молодь навчилася розмірковувати над словом». І знаєте, під час цієї зустрічі самі собою злинули слова: «До нас сьогодні завітала мудрість». Гарним доповненням до проведення цього вечора була участь у ньому наших давніх і нових партнерів — відомого гітариста Олександра Ходаківського, художника Юрія Камишного (лауреат премії ім. Еріха 2006 р.), ансамблю сопілкарів «Джерельце» підліткового клубу «Дружба» зі своїм викладачем О. Шоромко, Зої Шкуратовської (лауреат премії ім. М. Рильського 2006 р.). Для більш ефективного сприйняття нашими читачами поезії в прозі ми використовуємо деякі інтерактивні прийоми, а саме: створення панорами «Яскраві картинки дитинства зіткані з дитячих почуттів і мрій та сподівань», «Відкритий мікрофон», «Золоті перлинки» (робимо акцент на деякі висловлювання з творів збірки за допомогою танцювальних рухів).

Бібліотека — це скарбниця творчості місцевих талантів, які збагачують атмосферу міста. Наше завдання їх знайти, допомогти розкритися таланту юних під час участі у майстер-класах, що проводять у бібліотеці митці. Ми плануємо провести форум «Талановиті діти — окраса землі», під час якого відбудеться конкурс дитячих малюнків дітей-ілюстраторів «Книгу я цю прочитав і ось що намалював», цикл знайомств і зустрічей з письменниками Полісся «Краса довкілля і поетичне слово», творчі зустрічі талановитих дітей міста.

Сьогодні наші маленькі і великі форми масової роботи повинні бути звернені до світу думок, почуттів, сердець, тому ми радимо використовувати нетрадиційні за формою масові заходи, наприклад: літературний пікнік, іграшковий вернісаж, відкритий мікрофон «Книга з автографом» (зустрічі з поетами, письменниками біля входу до бібліотеки), читацький бенефіс (урочисте вшанування кращих читачів року), День зустрічі з неординарною поезією, День народження митця. Проводячи будь-який з заходів, ми завжди намагаємося зробити його неповторним. Наприклад, під час презентації авторської вишивки призерки обласного та всеукраїнських конкурсів Насі Меодушевської «Чарівна мить» нашою знахідкою стало подання мудрих висловлювань в театральнотанцювальних рухливих картинках, які допомогли акцентувати увагу присутніх на важливих моментах зустрічі.

Бібліотека — це місце, де інтегруються різні інновації, винаходяться нові форми роботи з читачами, тому тут повинні працювати люди «за покликом душі». Успіх наших зусиль на професійній ниві залежить від нашої готовності до змін, а для цього потрібна постійна робота над собою.

А ось «рецепт» успішності для творчого бібліотекаря від Тетяни Момот:

«Розбуди розум,
Тримай у силі думку,
Шукай у мудрості знання,
Відбілою почуття.
Бо праця множиться
У безлічі відтінків і змінює життя».

Головне завдання дитячої бібліотеки — стати справжнім культурним центром, центром духовного життя міста і області, бути необхідною як дорослому, так і дитині. Саме для цього ми, перш за все, плануємо розширити функції бібліотеки — крім інформаційної, освітньої, дозвілдової, культурно-освітньої, вона має ствердити себе в якості центру творчої самореалізації особистості.

«Талант в дитині кожній, як зернятко,
Знайдіть його і дайте прорости.
Дар той у неї від матері й татка,
А ви вже мусите його знайти!
Він колосом могутнім в простір злине,
Порадує усіх і збагатить.
Або ж ще при корінні згине
І згуби тої вам вже не простить...
Знайдіть його і людям подаруйте,
Допоможіть пробитися на світ.
Усіх отим талантом зачаруйте
Сьогодні, завтра, через сотню літ...»

З журналу «Світ дитини»